

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Titulus XVI. Disce. Doce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

Durum est amici fraudibus,
 Aut vi potentis concuti:
 De neutro honestū est, nec potest
 Tibi esse tutum conqueri.

Inter duos non eligas
 Sedere amicos arbiter:
 Mensā paratā sapiūs
 Sodalium lis solvitur.

Profana te vulgi nequit
 Iuvare conversatio,
 Cui, præter aggestas opes,
 Meliora fordent omnia.

Socii legendi ? non opes,
 Sed opera spectata; sed decus,
 Specimens virtutum: satis
 Opulentus est, socius probus.

Quando omnibus sapientibus
 Omnis susurro displicet,
 Sapere videris, qui tuā
 Abigis susurronem domo.

4. Socii perinde ac propriam
 Habeto caram gloriam:
 Multum tuæ addit gloriæ
 Lecti sodalis gloria.

Prodesse semper, cum potes,
 Lectis stude sodalibus,
 Ne si favere desinat,
 Tibi noceat sodalitas.

Pretiosa quam minimo solent
 Constare verba: suavibus
 Nutritur alloquiis amor;
 Audace verbo rumpitur.

Disce. Doce.

1. **A**Rbor licet sapientiæ
 Radice surgat felleâ;
 Amaritudo melleos
 Quandoque fructus proferet.

Vbique disce: sit tuus
 Etiam magister hortulus;
 Docili minutus maximam
 Dat lectionem flosculus.

Præcepta sub doctis bona
 Edoctus, indoctos doce:
 Discente te, docente te,
 Doctrina in orbe floreat.

Docere scis ? primo sede
 Loco: secundo, discere
 Si vis. Docere aut discere
 Nescis ? sede nullo loco.

Docere multi malumus,
 Quam discere; at plus discere
 Tibi quam docere proderit:
 Qui discit, ipse se docet.

Ea disce, quæ nescis prius,
 Tum deinde nescios doce.
 Solus nihil discit DEUS:
 Solus DEUS solum docet.

Nisi aptus es doceri,
 Nec aptus es docere:
 Prudens docendo discit.
 Docere vis ? docere.

Etiam

Etiã docenti acquiritur
Doctrina; dicendo, bonus
Orator evades: suos
Docendo, se Doctor docet.

Doce, & docere; quod scias,
Docilem libens mentem doce:
Docere quod tu nescias,
Id profiteri sit pudor.

Quod nescias, velle alterum
Docere, stultitiæ est nota:
Multos oportet discere;
Paucis docere convenit.

Quod scis, rogantem candidus
Promptusque discipulum doce.
Nescis? docere non sinat
Pudor; doceri flagita.

Facilis roganti, quæ tibi
Sunt clara, pande: quæ tibi
Nondum liquent, hæc discere
Te nullus impediãt pudor.

Disce & doce: mone & move:
Ad recta duc ore & stylo:
Factoque mentis otio,
Doctore lude carmine.

Quod nescit, hoc à nemine
Sapiens recusat discere:
Docilis, magistrumquemlibet
Audire si gaudes, sapis.

Sapientiæ laus est tuæ,
Ab eo doceri, qui sapit:
At ille qui sapit, solet
Vitare quæ vulgo placent.

A quo doceris, & bonum
Quod discis, utrumque æstima:
Sic te, bonumque quod doces,
Plus æstimabunt posterì.

Indignus ille est literis,
Qui literarum principes
Humaniorum non amat;
Indignior, qui despicit.

Diem sequens docet dies.
Quamvis peritus artifex,
Nescire quædam gaudeas,
Quæ gaudeas post discere.

Ineptus ille auditor est,
Qui, præ pudore rustico,
Quæ nescit ut discat, suum
Rarò magistrum interrogat.

Arcana sic scientiæ
Sublimioris explica,
Auditor ut videat tuæ
Te conscium ignorantia.

2. Docilem doce: frustra velis
Implere sat plenum sibi.
Memorem move: cave cado
Vinum effluenti infundere.

Inutilis pecten glabro;
Inutilis surdo lyra;
Speculumque cæco: inutilis
Est nauseabundo liber.

Vis judicandi non magis
Aliunde possit inferi
Menti impeditæ, sensibus
Quàm possit aut odor, aut sapor.

Ff 3

Hoc

Hoc altiùs fustollitur
Favilla mota, quò acriùs
Ignem quatis: parum, aut nihil
Obtare morosis juvat.

Si cùm docêris, vinceris,
Nec vincis hilum cùm doces,
Quid? victus, an victor redis?
CruX est inani gloria.

Doctrina quamvis optima
Sit omnium possessio;
In classe discipulos habet
PaucoS magister: mens abest.

Magister is fuit mihi,
Qui me esse vellet plurium,
Hac lege; cùm nemo audiet,
Vt pædagogus sim mihi.

Vbi disciplina, ibi falus;
Ibi vita, pax, & gaudium:
Etiam viros, etiam senes
Puer verecundus docet.

Vt, quod voles intelligi,
Intelligatur, hoc age:
Quæ scribis obscure, aut doces,
Nec ritè scribis, nec doces.

Affuesce, ut oblectes gregem,
Sermonis uti fistulâ:
Sed ore quidquid præcinis,
Tractare ne pigeat manu.

3. Est sæpè discipulus sui
Figulus magistri: dignus est,
Habere lenem cereus,
Habere durum ferreus.

Auditor, ut mentem gerit,
Doctoris est faber sui:
Facilem facit mens flexilis;
Mens dura difficilem facit.

4. Oculus juventuri datus,
Time esse ductor devius:
Rectam roganti semitam,
Esse ad sinistra dux, cave.

Vitæ magister dat malus
Exempla discipulis mala:
Si cancer obliquè meat,
Sequitur parentis tramitem.

Bonum esse pastorem decet,
Et ob se, & ob suum gregem:
Hunc sicut emendat bonus,
Sic sæpè depravat malus.

Honesti discipulos doce
Faciendo facere: vis bonum?
Bonitate facies: optima
Quæ velle te ostendes, volet.

Pater. . Filius.

1. **V**T fonte manant rivuli,
Sic sensus omnis corporis,
Omnisque membrorum vigor,
Et motus à capite fluit.

A patre sic in filios
Virtus, & omnis optimæ
Vis disciplinæ profluit:
Patrem æmulatur filius.

Quod